

PASAULES

S 781.16 Xb)if
BRĪVO

LATVIEŠU

300 TS
LATVIJAS VALSTS
BIBLIOTEKA
90—

**DZIESMU
DIENAS**

MINSTERĒ, VĀCIJĀ
1984. gadā no 31. VII līdz 5. VIII

PIEMINI LATVIJU...

KADĒL MINSTERĒ? 49961

„Piemini Latviju“ rakstīja Jānis Jaunsudrabiņš, dzīvojot trimdas pirmajā posmā Minsteres pievārtē. Mēs pieminējām Latviju Gotlandē 1979. gadā. Un nekad nebijām tik skaidri izjutuši, cik tuvu un reizē nesasniedzami tālu esam no Kurzemes. Gotlandē arī pirmo reizi iezīmējās pasaules brīvo latviešu dziesmu dienu jēga: uz brīdi nomest svešumu, dziesmā apliecināt spītu un pastāvēšanas lepnumu. Un pieminēt Latviju...

Kad 1984. gada pirmajā augusta nedēļā Minsteres Doma laukumā ieskanēsies mūsu visu dziedātās dziesmas, būs sākušās pasaules brīvo latviešu dziesmu dienas. Ja Gotlandē „cēlām tiltu pār plašu

jūru“, tad no Minsteres mēs iesim dziesmu laipu pāri dzelzs priekšskaram – robežu dzeļondrātīm un sargu torņiem. Pieminēsim Latviju. Minstere ir krāšņa pilsēta, kurai piederas krāšņi svētki. Veidosim tos visi kopīgi. Dziedāsim, dejosim, lūgsim Dievu. Būsim nopietni, bet arī priecāsimies. Pieminēsim Latviju, kur gadu simtos cēlušās un veidojušās mūsu tautas dziesmas un dejas. Skatīsim un klausīsimies mūsu dažādo audžu sniegtumus. Dzelzs priekšskars šķīr mūs no Latvijas, bet jauno latviešu balsis brīvajā pasaulē nav apslāpētas. Tās skan!

Uz redzēšanos Minsterē, jauno latviešu pilsētā!

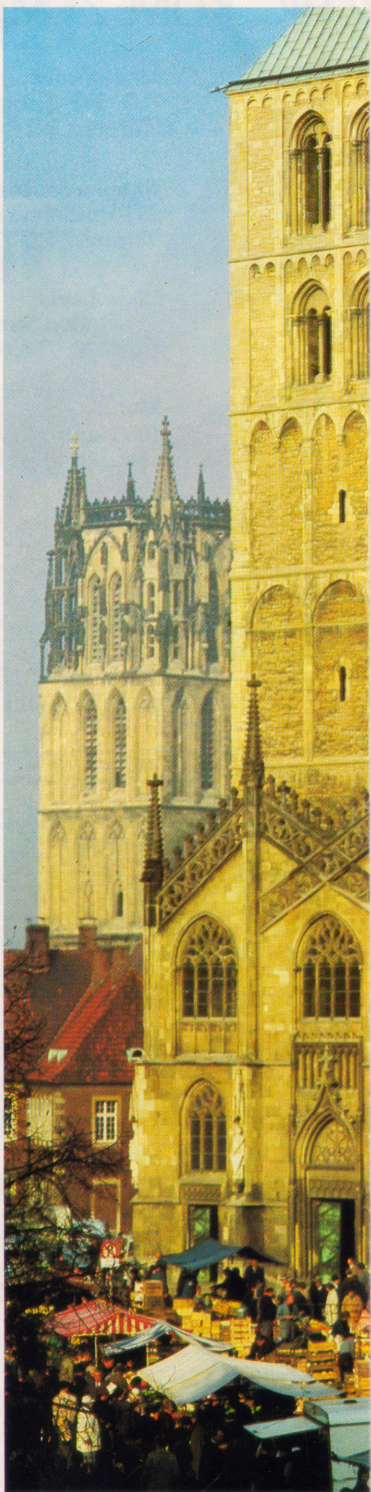
MINSTERE -

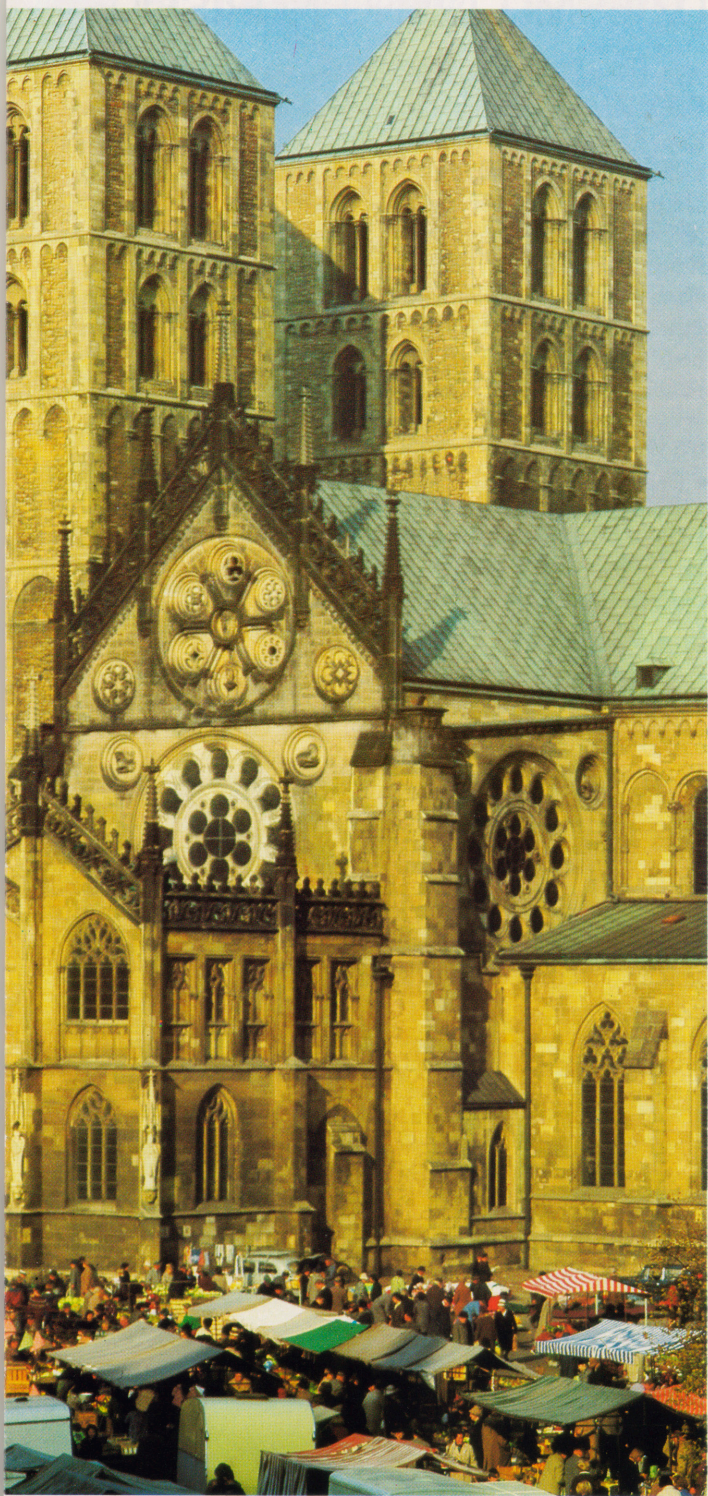
800. gadā prāvestam Luidgeram iepatikās kāds mīlīgs upes līkums, viņš ieraka pamatakmeni un teica: te laba vieta klosterim – *Monasterium*. Vestfāļu mēlē pārdēvēta par „Munster“, 1200. gadā tā bija jau prāva pilsētiņa, vēlāk ziedoša Hanzas pilsēta, Vestfāles tirdzniecības centrs.

1945. gada pavasarī Minstere bija pārvērsta drupu kaudzē. Šķita, ka šī pilsēta vairs nekad neatgūs savu 1200 gados izveidoto profilu. Bet šodien tā ir atjaunota, paturot tās vēsturiskās tradīcijas. Vai tas būtu Doma laukuma bruģakmens, vai „Lielā tirgus“ kolonnādes, te pilnīgi atgūta vecās Minsteres saskanība un vienģabalainība.

Minsterei ir 250 000 iedzīvotāju, tās garīgo seju veido jaunatne – 50 000 studentu pulks. Tā nav liela pilsēta: centrs viegli izstaigājams no vieniem vārtiem uz otriem. Minsteres amatnieku un tirgotāju tradīcijas atspoguļojas greznās veikalu pasāžās, kājas atpūtināt ieaicina visur ērti aizsniedzamās kafejnīcas un alus pagrabīņi. Pils parks, Brīvdabas mūzejs un ēnaino liepu rindas uz veco pilsētas vaļņu atliekām ir radītas mierīgiem atelpas brīžiem.

Minsterei nav daudz obligāto tūristu apbrīnas priekšmetu. Var bez šaubām atģāzt galvu un palūkoties baznīcas torņos vai izstaigāt rātsnamu, kuģā tika parakstģts slavenais Vestfāles miers pēģ 30 gadu kaģa.

...SKAISTA PILSĒTA

Jeb arī ieskatīties simtiem gadu vecajās Vestfāles lauku sētās Brīvdabas mūzejā.

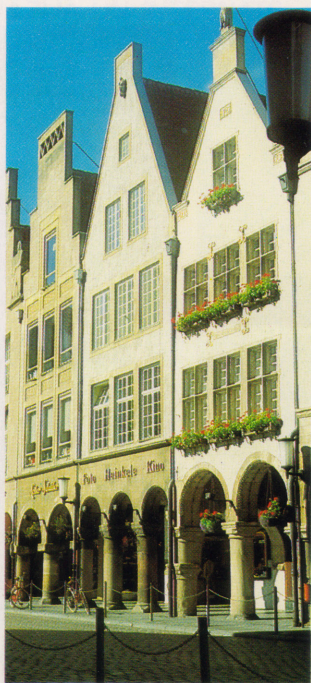
Taču pievilcīgais Minsterē tieši ir dominējoši rāmais pilsētas ikdienas pulss. Te lielais, raibais tirgus Doma laukumā, te burošana Ā ezerā. Un atkal un atkal pastaigu apļi, kas vienmēr noved pie kādas no tradīciju un konditoru mākslas pilnajām kafejnīcām, piemēram, pie „Šukāna“ vai „Grotemeijera“. Un ko gan nevar izdarīt ar Vestfāles šķiņķi tādi speciālisti kā „Pinkus Millers“, kas arī dara pats savu alu!

Vakaros atdzīvojas citas Minsteres ielas. Tad jāaiziet uz „Govju ciemu“, kur studentu krodziņi viens līdzās otram, un tomēr gan „Zilajai mājai“, gan krodziņam „Piesargies“ ir katram savs raksturīgs vaibsts un katram sava mūzika. Kā jau Krišjānis Valdemārs mēdza teikt: katru vietu var vislabāk iepazīt no tās krogu dzīves.

Neatņemama Minsteres savdabības daļa ir tās apkārtnē. Jau pēc 10 minūšu brauciena ar autobusu vai mierīga 30 minūšu ceļa ar divriteņiem, ko var lēti noīrēt Minsteres galvenajā stacijā, – pavežas lauku panorāma. Minsteres latvieši mēdz teikt: Nu gluži kā Zemgalē! Vecas, lielas viensētas ar vareniem ozoliem sētvidū guļ plašu lauku un birztalu vidū. Līkloču pastaigu un divriteņu takas noved gan pie saules pilnām pļaviņām, gan pie kāda gandrīz noslēpta lauku resto-

rāna, kur kastaņkoku ēnā tik patīkami brīdi pasēdēt. Pameatot vēl talāku loku, var atrast upju un aizsardzības vaļņu apjuktās pili, kā, piemēram, Rokselē jeb Burgšteinfurtē. Tā vien šķiet, ka šīs pilsētas galvenais uzdevums ir likt ļaudīm satīties, pasēdēt, pačalot. Mums gribas teikt: šī pilsēta ir radīta latviešu svētkiem!

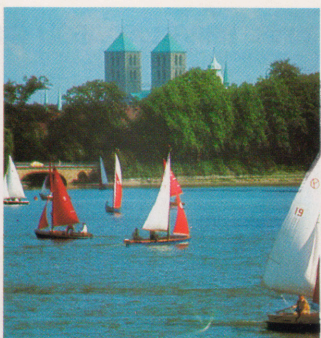
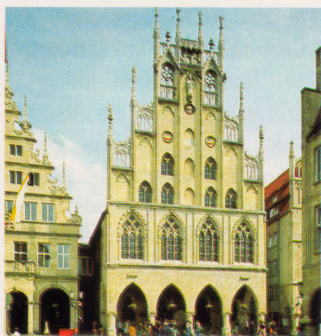

KUR ATRODAS MINSTERE?

Atbilde: Viduseiropas krustceļos jeb Eiropas sirdī. No Minsteres gandrīz vienlīdz tālu ir, piemēram, Parīze, Minchene un Šveice: apmēram 6 autobrauciena stundas, 8 stundu braucienā ir sasniedzama gan Londona, gan Kopenhāgena. Ar nakts vilcieni ceļojot, rītā varat izkāpt vai nu Florencē, vai Nicā, vai arī Vīnē. Brisele, Amsterdamā un Hamburgā ir „tepat” – 3 autobrauciena stundu attālumā.

Minsteri tuvākā internacionālā lidosta ir Diseldorfa. Lidosta ir pieslēgta dzelzceļu tīklam, un ik stundas no Diseldorfas galvenās stacijas atiet ātrvilcieni uz Minsteri. Pēc ērta apmēram pusotras stundas brauciena Jūs esat Minsterē. Arī Frankfurtes lidosta ir tikai 3 stundu brauciena attālumā un tāpat kā Diseldorfa pieslēgta dzelzceļu tīklam.

Amsterdama. Skipholas (Schiphol) lidostai, kaut arī tā ir tikai 170 km attālumā, ar Minsteri nav tiešas dzelzceļa satiksmes, un ir jāpārsēžas. Ērtāk ir Skipholas lidostā noīrēt automašīnu, sevišķi ja esat iecerējuši pēc dziesmu dienām doties plašākā Eiropas ceļojumā. Šobrīd automašīnu īres likmes mazajiem Forda, Opela un VW modeļiem ar neierobežotu nobraukto kilometru skaitu ir zem 200 US doll. nedēļā.

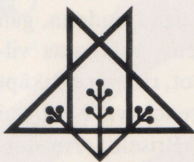

LATVIEŠU MINSTERE

Tik daudziem latviešiem ar Minsteri ir gluži vai radu saites. Jaunsudrabiņa mūzeja vitrīnas atspoguļo agrīno DP laiku. Mūsu svešuma gadu chronika ierakstīta 38 MLĢ izlaidumu uzņēmumos: redzam abiturientus, kuŗu dēli un meitas savukārt beidz šo skolu šodien. Un smaidošus Mičotājus Austrālijā, pilsētas meistaros basketbolā, deju grupu Circenīti, „Šefa“ jāņugunis un dziesmu meistaros pie slavenā „Zvana“. Te visu zemju skolēni ir atraduši, ka viņi ir vienas saimes, vienas latviskas ģimenes daļa: „Dzied, māsiņa, Tu pret mani, es pret Tevi gaviļēšu...“

Lai gan šodien vēl tikai top jauna Latviešu centra inter-

nāta ēka, Minstere jau ilgi ir bijusi latviešu centrs. Vai būtu tuvāk vēl jāpaskaidro, ko ir nozīmējusi mūsu vienīgā pilna laika skola un lielais latviešu studentu skaits Ministeres

augstskolās? Ministeres izlaidumu dotie darbinieki šodien atrodami trimdas organizācijās visā pasaulē.

MINSTERES LATVIEŠU GIMNAZIJA UN INTERNĀTS

APMEŠANĀS

Minsterē un Minsteres apkārtnē ir plaša viesnīcu izvēle. 90% no visām iespējamām viesnīcu gultām jau šodien ir dziesmu dienu apmeklētāju rīcībā. Jūs varat apmesties pilī, kā, piemēram, viesnīcā „Schloss Wilkinghege“, vai jaunākā, amerikāniski modernā viesnīcā „Moewenpick“ pie Ā ezera, vai arī paslēpties centra viesnīcās turpat pie Doma, kā, piemēram, viesnīcā „Busche“.

Vispievilcīgākā kategorija ir relatīvi mazās un klusās, bet ar visu komfortu ierīkotās viesnīcas Minsteres pievārtē, dažreiz vecu lauku māju kompleksos, kā „Hof zur Linde“, vai arī „Haus Eggert“ tikai 20 minūšu autobrauciena attālumā no pilsētas centra. Īrēta mašīna arī te būs priekšrocība.

Gultu cenas, atkarībā no

viesnīcas kategorijas, svārstās starp DM 40–100 resp. 17–43 US doll. diennaktī pēc šodienas maiņas kursa. Tuvāka informācija iegūstama pie Jūsu zemes pārstāvjiem vai rīcības komitejas.

Atkarībā no gultņu sagādes iespējām, piedāvāsim dziesmu dienu apmeklētājiem pret nelielu atlīdzību apmešanos skolās un citās kopmītnēs (jaunieši, kam savs guļammaiss, var braukt bez rūpēm). Visiem apmeklētājiem ar ierobežotu budžetu būs pievilcīga mūsu pašu virtuve ar skābiem kāpostiem, desiņām, latviešu virām un mūsu alus telts ģimnazijas pagalmā. Minsteres dziesmu dienām jābūt pieejamām visiem, neatkarīgi no maka biezuma.

Pieteikumu zīmes viesnīcām un kopmītnēm būs Jūsu rīcībā 1983. gada agrā rudenī.

IZLAIDUMA AKTS

DZIESMU DIENU NORISE

Aicinot visu kontinentu latviešus uz šīm dziesmu dienām, atskārštam, ka pēdējos piecos gados mūsu dažādo ansambļu kvalitāte ir vēl augusi un viņu devums mūsu kultūras dzīvē ir plašāks, nekā šī viena nedēļa spēj aptvert. Reizē gribas dot arī dziedātājiem, dejotājiem un aktieņiem pašiem svētkus, ne tikai mēģi-

nājumu virkni. Simboliski pareizi liekas arī, ka šinī latviešu skolas un daudzo abiturientu pilsētā svētkiem jābūt pēc iespējas jauno diriģentu un izpildītāju rokās.

Mēs paredzam: būs blīva, bagāta, dzirkstoša nedēļa. Būsim lepni, ka 40 svešuma gados mums vēl ir tik daudz!

- Iesim visi gājienā uz Minsteres „sirdi“ – un, pirms ejam Domā, dziedāsim kopīgi Doma laukumā
- Brauksim ar speciālvilcienu (vai autobusiem) uz sarīkojumu vietu pie „dzelzs aizkara“

Sarīkojumu virkne:

- KOPKORIS – dižuzvedums „No Dikļiem līdz Minsterei“, atskatoties uz 111 gadu dziesmu svētku nacionālās izpausmes vēsturi
- TAUTAS DEJU LIELUZVEDUMS
- SAULES JOSTA no Austrālijas
- „SPRIDĪTIS“ – Andreja Jansona dziesmu spēle Minsteres latviešu ģimnazijas uzvedumā
- MINSTERIEŠU VAKARS – vēsturiska dziesmu un deju virkne, godinot MLĢ 40 izlaidumus
- ATBALSS, KOLIBRI un SOLĀRIS kopkoncerts
- ŅUJORKAS KOŅA un Toronto ZĪLES koncerti

Priekam vakaros:

- Zaļumballe Minsteres Brīvdabas mūzejā ar dažādu ansambļu tautas mūziku un dejām, pūtēju orķestri un cūku cepšanu uz iesma
- Nakts „Govju ciemā“ – Studentu krodziņu rajonā galvenā iela būs tikai latviešiem vien
- „Lielā“ dziesmu dienu balle – pie rezervētiem un nerezervētiem galdiņiem
- „Tu esi Minsterē mans draugs“ – uzvedums Ulža Siliņa režijā ar daudzu talcinieku piedalīšanos
- Un vēl a sēdēšana un padziedāšanās pašu latviešu mītnē

Gandrīz visi dziesmu dienu uzvedumi notiks Minsteres kongresu centrā – *Halle Münsterland*. Izstādes un stendi, kā arī dziesmu dienu informā-

cijas centrs un pašu restorāns, būs MLĢ un Internāta telpās. Autobusu līnija savienos abas dziesmu dienu galvenās norīšu vietas.

RĪC. KOM. ZEMJU PĀRSTĀVJI

ASV

0.10

Uldis Grava
P.O. 371, Leonia, N.J. 07605
Tālrunis: 201 947 1296

KANĀDĀ

Monika Jonāne
271 Rusholme Road, Toronto, Ont. M6H 2Y9
Tālrunis: 416 536 5235

AUSTRĀLIJĀ

Laila Ļauļa
129 Dalton Street, Eltham, Vic. 3095
Tālrunis: 03 439 8475

ANGLIJĀ

Marie-Anne Zariņa
106 Hanover Road, London NW10
Tālrunis: 01 459 0051

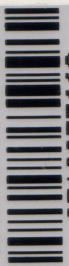
ZVIEDRIJĀ

Andrejs Šalts
Industrivägen 59, 135 40 Tyresö
Tālrunis: 08 712 43 27

VĀCIJĀ un
citās zemēs

Rīcības komiteja
Postfach 6328, 4400 Münster
Tālrunis: 0251 211719 (Rīcības komitejas lo-
cekļi: Veronika un Jānis Bērziņi)

LATVIJAS NACIŅĀLĀ BIBLIOTĒKA

0319033660

RAK 9883/ESSELTE WEZÄTA, PRINTED IN SWEDEN